

دلایل تولید ضایعات ساختمانی و راههای مدیریت و ساماندهی ضایعات

مهدی رجبی نژاد*، احمدعلی فلاح^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد عمران مدیریت ساخت واحد علوم تحقیقات یزد، mehdi_Rnezhad@yahoo.com

۲- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد، aaf4ab@gmial.com

خلاصه

16 درصد ضایعات دفن شده حاصل از فعالیتهای ساختمانی و تخریب می باشد و این کار باعث از بین رفتن منابع طبیعی و افزایش هزینه های پروژه می گردد. مدیریت ضایعات یکی از راههای موثر در حل این معضل می باشد. در این مدیریت سه اصل مهم کاهش، استفاده مجدد و بازیافت وجود دارد که برای رسیدن به آنها باید از یک سری مهارت ها بهره گرفت. در این مقاله به دلایل تولید ضایعات و راههای جلوگیری از ایجاد آن و شناسایی ضایعات و مواد بازیافتی مسأله انتقال ضایعات به محل فروش یا بازیافت و روشهای مقابله با تولید آن در مراحل ساخت، اجرا، بهره برداری و نقش عوامل دخیل (سازندگان مصالح، طراحان، پیمانکاران و مجریان کار، استفاده کنندگان) و نقش آموزش افراد در آن پرداخته شده است.

کلمات کلیدی: ضایعات، مدیریت، بازیافت، استفاده مجدد.

مقدمه

با توجه به رشد روزافزون کارخانجات صنعتی، ساخت و ساز و بازسازی ساختمانهای فرسوده، حجم وسیعی از ضایعات از جمله ضایعات صنعتی ناشی از کارخانجات و ضایعات ساختمانی به عنوان نخاله در طبیعت رها شده است، که به طور طبیعی قابل بازیافت و تجزیه نمی باشند. فعالیتهای مدیریتی که به کاهش ضایعات و دفع زباله ها منجر می گردد، مدیریت پسماند نامیده می شود. از آن جا که حدود 90 درصد مصالح ساختمانی قابل بازیافت و استفاده مجدد می باشند، امروزه بحث مدیریت پسماند دارای اهمیت بسزائی در صنعت ساخت و ساز می باشد، به طوری که در اجرای تمام پروژه های بزرگ و متوسط برنامه تیم مدیریت پسماند یک ضرورت است. اهمیت مدیریت پسماند باعث گسترش آن در تمام شاخه های مهندسی شده است. تحقیقات گسترده ای در این زمینه در کتب و مجلات مهندسی چاپ شده است. ترکیب این موضوع با دانش مدیریت ریسک، معماری ساختمان، مهندسی محیط زیست، صنایع نفت و گاز و بحث بهینه سازی در تحقیق در عملیات وجوه مختلف پسماند را آشکار می سازد.